ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ

ਬਨਾਮ

ਧਰੁਵ ਗੁਰਜਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ

(2019 ਦੀ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 336)

22 ਫਰਵਰੀ, 2019

[ਐੱਲ. ਨਾਗੇਸ਼ਵਰ ਰਾਓ ਅਤੇ ਐਮ.ਆਰ. ਸ਼ਾਹ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਜ਼ਾਬਤਾ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ, 1973 - ਐੱਸ.ਐੱਸ. 320 ਅਤੇ 482 - ਐਸ.ਐਲ.ਪੀ. (ਸੀ.ਆਰ.ਐਲ.) ਨੰ. 9859/13 ਵਿੱਚ, ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। 307, 294 ਅਤੇ 34, ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. - ਦੋਸ਼ੀ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਏ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਕਤ ਐਫਆਈਆਰ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਪਟੀਸ਼ਨ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ - SLP (Crl.) ਨੰ. 9860/13 ਵਿੱਚ, ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਧਾਰਾ 394, IPC ਅਤੇ 25/27, ਆਰਮਜ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ FIR - ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਐਫਆਈਆਰ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ - ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਆਯੋਜਿਤ: ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਤੱਥ 'ਤੇ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧ s.320, ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਗੈਰ-ਕੰਪਾਊਂਡੇਬਲ ਅਪਰਾਧ ਸਨ - ਇਸ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ 'ਤੇ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਅਪਰਾਧ, ਇਸਦੇ ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਤੇ ਮਸ਼ੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਐਫਆਈਆਰਜ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਨਿੱਜੀ ਜਾਂ ਨਿੱਜੀ ਗਲਤ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਗਲਤ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਿਚਕਾਰ ਫਰਕ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ - ਸਬੰਧਤ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਬਿਨਾਂ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਸਬੰਧਤ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰਜ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਭੌਤਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਸਮਝੌਤਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਕੋਈ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਅੱਗੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਵਿਅਰਥਤਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਭਿਆਸ ਹੋਵੇਗੀ - SLP(Crl.) ਨੰਬਰ 9860/2013 ਵਿੱਚ, ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ੀ ਫਰਾਰ ਸਨ - 21.12.12 ਨੂੰ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਾਪਰੀ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਲਗਭਗ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਬਾਅਦ, ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ 12.03.2013 ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਅਤੇ ਦੋ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ। 09.02.2013 ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 15.03.2013 ਨੂੰ ਐਫਆਈਆਰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ, ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ - ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਗੰਭੀਰ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਕਈ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਪੂਰਵਜਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ - ਇਹ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਚੌਕਸ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ

ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਸੀ - ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲੇ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ- ਸਬੰਧਤ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸਬੰਧਤ ਐੱਫ.ਆਈ.ਆਰ./ਜਾਂਚ/ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ - ਪੀਨਲ ਕੋਡ, 1860 - ਐੱਸ.ਐੱਸ. 34, 294 307 ਅਤੇ 394-ਆਰਮਜ਼ ਐਕਟ- ss.25 ਅਤੇ 27।

ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ

ਹੈਲਡ: 1.1 ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਤੱਥ 'ਤੇ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 320, ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ, 1973 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧ ਗੈਰ-ਸੰਗਠਨਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਸਨ। ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਕੇਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧਤ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ। ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਣਉਚਿਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ, ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਧਾਰਾ 482 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸਬੰਧਿਤ ਐਫਆਈਆਰਜ਼ ਨੂੰ ਮਸ਼ੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਨਿੱਜੀ ਜਾਂ ਨਿੱਜੀ ਗਲਤ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਗਲਤ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਿਚਕਾਰ ਫਰਕ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਸਹੀ ਪਰਿਪੇਖ ਵਿੱਚ ਘੋਖਣ ਲਈ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਦੁੱਖ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਮਸ਼ੀਨੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ, ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 307, 294 ਅਤੇ 34 ਅਤੇ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ 394 ਅਤੇ ਆਰਮਜ਼ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 25/27 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸਬੰਧਤ ਐਫਆਈਆਰਜ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ, ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਇੱਕ ਕੈਟੇਨਾ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਉਲਟ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 16.1][444-ਈ-ਜੀ; 445-ਏ, ਬੀ]

1.2 ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਹਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਕੋਈ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਅਜਿਹੇ ਨਿਰੀਖਣ ਅਨੁਮਾਨਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਈ ਵਾਰ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਬਹੁਤ ਜਲਦੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਅਜੇ ਵੀ ਠੋਸ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਗਵਾਹਾਂ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਬੂਤ/ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਕੇ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਵਿਵਾਦ ਵਪਾਰਕ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ /ਜਾਂ ਕੋਈ ਨਿੱਜੀ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। [ਪਰਾ 18] [451-F, G]

1.3 ਸਬੰਧਤ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮਸ਼ੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਬੰਧਤ ਐਫਆਈਆਰਜ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਇਹ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਸਮਝੌਤਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਅਗਲੇਰੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਕੋਈ ਸੰਭਾਵਨਾ

ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਿਅਰਥ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਭਿਆਸ. ਹੋਰ ਤਾਂ ਹੋਰ, SLP(Crl.) ਨੰਬਰ 9860/2013 ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਅਪੀਲ ਦੇ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ FIR ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ 21.12.2012 ਨੂੰ ਹੋਏ ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਐਫਆਈਆਰ 21.12.2012 ਨੂੰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਾਰੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਫਰਾਰ ਸਨ। ਲਗਭਗ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅਰਸੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ, ਭਾਵ, 12.03.2013 ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ। ਚੀਫ਼ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 82 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ। ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਖਿਲਾਫ 14.03.2013 ਨੂੰ ਸੀ. ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਦੋਸ਼ੀ ਮਿਤੀ 09.02.2013 ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਅਤੇ ਦੋ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਹਲਫੀਆ ਬਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 15.03.2013 ਨੂੰ ਐਫਆਈਆਰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ, ਯਾਨੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅੰਦਰ। . ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਵੀ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਗੰਭੀਰ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਕਈ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਧਾਰਾ 482 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਅਧੀਨ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਐੱਫ.ਆਈ.ਆਰ./ਸ਼ਿਕਾਇਤ/ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਕ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੋਣਗੇ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਚੌਕਸ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਧਾਰਾ 482 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਉਪਰੋਕਤ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸਬੰਧਤ ਐਫਆਈਆਰਜ਼/ਜਾਂਚ/ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਪਟਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। [ਪਾਰਾ 18.1, 18.2, 19][452-H; 453-A-F] ਸ਼ਿਜੀ @ ਪੱਪੂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਰਾਧਿਕਾ ਅਤੇ ਹੋਰ (2011) 10 SCC 705 : [2011] 13 SCR 135 - ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (2012) 10 SCC 303 : [2012] 8 SCR 753; ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਦੀਪਕ (2014) 10 SCC 285; ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਮਨੀਸ਼ (2015) 8 SCC 307 : [2015] 8 SCR 723; ਪਰਬਤਭਾਈ ਅਹੀਰ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ (2017) 9 SCC 641; 2019 SCC ਔਨਲਾਈਨ SC 7; ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਕਲਿਆਣ ਸਿੰਘ [2019] 1 ਸਕੇਲ 165; ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਵਿਕਰਮ ਅਨੰਤਰਾਏ ਦੋਸ਼ੀ (2014) 15 SCC 29; ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (2014) 6 SCC 466 : [2014] 4 SCR 1012 – 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ। ਜੇ. ਰਮੇਸ਼ ਕਾਮਥ ਬਨਾਮ ਮੋਹਨਾ ਕੁਰੂਪ (2016) 12 SCC 179; ਮੱਧ

ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਰਾਜਵੀਰ ਸਿੰਘ (2016) 12 SCC 471 : [2016] 2 SCR 1047; ਜਿਤੇਂਦਰ ਰਘੂਵੰਸ਼ੀ ਬਨਾਮ ਬਬੀਤਾ ਰਘੂਵੰਸ਼ੀ (2013) 4 SCC 58 : [2013] 2 SCR 921; ਅਨੀਤਾ ਮਾਰੀਆ ਡਾਇਸ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ (2018) 3 SCC 290; ਮਾਨਵ ਅਧਿਕਾਰ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (2018) ਲਈ ਸੋਸ਼ਲ ਐਕਸ਼ਨ ਫੋਰਮ 10 SCC 443 - ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ

[2011] 13 SCR 135 ਪੈਰਾ 5 ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੈ
[2012] 8 SCR 753 ਪੈਰਾ 13.4 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ
(2014) 10 SCC 285 ਪੈਰਾ 13.4 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ
[2015] 8 SCR 723 ਪੈਰਾ 13.4 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ
(2016) 12 SCC 179 ਨੇ ਪੈਰਾ 13.4 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ
[2016] 2 SCR 1047 ਪੈਰਾ 13.4 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ
[2019] 1 ਸਕੇਲ 165 ਪੈਰਾ 13.4 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ
[2013] 2 SCR 921 ਪੈਰਾ 14.1 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ
(2018) 3 SCC 290 ਪੈਰਾ 14.1 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
(2018) 10 SCC 443 ਪੈਰਾ 14.1 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
(2014) 15 SCC 29 ਪੈਰਾ 16.1 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ
[2014] 4 SCR 1012 ਪੈਰਾ 16.3 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ

ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2019 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 336

ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 08.04.2013 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ, 2013 ਦੇ ਫੁਟਕਲ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕੇਸ ਨੰਬਰ 2572, 2019 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 337 ਦੇ ਨਾਲ ਗਵਾਲੀਅਰ ਵਿਖੇ ਬੈਂਚ।

ਵਰੁਣ ਕੇ. ਚੋਪੜਾ, ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਸਵਰੂਪਮਾ ਚਤੁਰਵੇਦੀ, ਬੀ.ਐਨ.ਦੁਬੇ, ਮੁਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਗੁਰਤੇਜ ਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਕੁ. ਇੰਦਰਾ ਭਾਕਰ, ਸ. ਅਪਰਨਾ ਤ੍ਰਿਵੇਦੀ, ਸੰਤਨੂ ਸਿੰਘ ਐਡਵੋਕੇਟ. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਲਖਨ ਸਿੰਘ ਚੌਹਾਨ, ਹਿਤੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਰਮਾ, ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਬੇਬੀ ਦੇਵੀ ਬੋਨੀਆ, ਬਿਨੈ ਕੁਮਾਰ ਦਾਸ, ਐਡਵੋਕੇਟ. ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਵੱਲੋਂ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ

ਐਮ.ਆਰ ਸ਼ਾਹ, ਜੇ.

1. ਸਪੈਸ਼ਲ ਲੀਵ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਛੁੱਟੀ।

2. ਕਿਉਂਕਿ ਇਹਨਾਂ ਦੋਵਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਇਸ ਸਾਂਝੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ @ SLP(ਅਪਰਾਧਿਕ) ਨੰ.9859/2013

3. ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ, ਗਵਾਲੀਅਰ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਫੁਟਕਲ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 2572/2013 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ 8.4.2013 ਦੇ ਅਣਗੌਲੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਅਤੇ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨਾ, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਕਤ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ/ਅਸਲ ਦੋਸ਼ੀ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਦੋਸ਼ੀ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ), ਅਤੇ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਧਾਰਾ 307, 294 ਅਤੇ ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 34, ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

4. ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਤੱਥ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 307, 294 ਅਤੇ 34 ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਥਾਣਾ ਕੋਤਵਾਲੀ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਦਾਤੀਆ ਵਿਖੇ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਜੁਰਮ ਨੰਬਰ 552/ ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 2012. ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਰਾਤ ਕਰੀਬ 8 ਵਜੇ ਏ. 17.12.2012 ਦੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਦੁੱਧ ਵੰਡਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਚੀਨੀ ਉਰਫ ਦੇਵਸਿਕ ਯਾਦਵ ਰਾਜਘਾਟਵੀਰਮ ਸਥਿਤ ਆਪਣੇ ਘਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਤਾਂ ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਧਰੁਵ ਗੁਰਜਰ (ਦੋਸ਼ੀ) 12 ਬੋਰ ਦੀ ਬੰਦੂਕ ਨਾਲ ਲੈਸ ਹੋ ਕੇ, ਸੋਨੂੰ ਖਮਾਰੀਆ, ਰੋਹਿਤ ਗੁਰਜਰ, ਅਵਧੇਸ਼ ਤਿਵਾੜੀ ਅਤੇ 3 ਤੋਂ 4 ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਉਥੇ ਆ ਗਏ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਭਤੀਜੇ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਤਾਂ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਣਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦੇ ਭਤੀਜੇ ਆਨੰਦ ਅਤੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਦੇ ਚੱਲਦਿਆਂ ਝਗੜਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੇਰਾ ਭਤੀਜਾ ਇੱਥੇ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਗੰਦੀਆਂ ਗਾਲ੍ਹਾਂ ਕੱਢਣੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਤਾਂ ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਸੋਨੂੰ ਖਮਾਰੀਆ, ਰੋਹਿਤ ਗੁਰਜਰ, ਅਵਧੇਸ਼ ਤਿਵਾੜੀ ਅਤੇ 3. -4 ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ “ਇਸ ਬਦਮਾਸ਼ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿਓ”, ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਧਰੁਵ ਗੁਰਜਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੀ ਨੀਅਤ ਨਾਲ ਅੱਗ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਗੋਲੀਆਂ ਉਸ ਦੇ ਸਰੀਰ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਥਾਵਾਂ, ਅਰਥਾਤ ਉਸ ਦੇ ਮੱਥੇ, ਖੱਬੇ ਮੋਢੇ ਅਤੇ ਖੱਬੇ ਕੰਨ 'ਤੇ ਲੱਗੀਆਂ। ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਸ ਨੂੰ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿੱਚੋਂ ਖੂਨ ਵਗਣ ਲੱਗਾ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਅਨੁਸਾਰ ਰਾਮਪ੍ਰਤਾਪ ਯਾਦਵ ਅਤੇ ਇੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਸੀ। ਅੱਗ ਲੱਗਣ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣ ਕੇ ਆਸ-ਪਾਸ ਦੇ ਹੋਰ ਲੋਕ ਵੀ ਉਥੇ ਪਹੁੰਚ ਗਏ ਤਾਂ ਉਕਤ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀ ਮੌਕੇ ਤੋਂ ਫਰਾਰ ਹੋ ਗਏ।

4.1 ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ, ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 307, 294 ਅਤੇ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੰਬਰ 0/12 ਵਾਲਾ ਦੇਹਤੀ ਨਲੀਸ਼ੀ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗਣ ਕਾਰਨ ਉਸ ਦਾ ਐਮ.ਐਲ.ਸੀ. ਉਕਤ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 307, 294 ਅਤੇ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਜੁਰਮ ਨੰਬਰ 552/2012 ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਂਚ ਟੀਮ ਨੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਘਟਨਾ ਸਥਾਨ ਦਾ ਨਕਸ਼ਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸਾਮਾਨ ਜ਼ਬਤ ਕਰ ਲਿਆ।

4.2 ਕਿ 18.12.2012 ਨੂੰ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 161 ਤਹਿਤ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਕਿ 21.03.2013 ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ।

4.3 ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਦੇ ਤਹਿਤ 2013 ਦੀ ਫੁਟਕਲ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 2572 ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ, ਦੋਸ਼ੀ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਏ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਐੱਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਗਵਾਲੀਅਰ ਦੀ ਬੈਂਚ.

5. ਇਹ ਕਿ, ਉਲਟ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ, ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਦੋਸ਼ੀ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾਉਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਰੁੱਧ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। . ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸ਼ੀਜੀ @ ਪੱਪੂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਰਾਧਿਕਾ ਅਤੇ ਹੋਰ, (2011) 10 SCC 705 ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ।

6. ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਅਤੇ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਆਈਪੀਸੀ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 307, 294 ਅਤੇ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾ ਯੋਗ ABCDEFGH 439 ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ, ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ @ SLP(ਅਪਰਾਧਿਕ) ਨੰ.9860/2013

7. ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ, ਗਵਾਲੀਅਰ ਸਥਿਤ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਫੁਟਕਲ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 1936/2013 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ 15.3.2013 ਦੇ ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਅਤੇ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨਾ, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਕਤ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ/ਅਸਲ ਦੋਸ਼ੀ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਦੋਸ਼ੀ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ), ਅਤੇ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਨੇ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 394 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। , M.P.D.V.P.K ਦੇ 11/13 ਐਕਟ ਅਤੇ ਆਰਮਜ਼ ਐਕਟ ਦੇ 25/27, ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

8. ਇਸ ਅਪੀਲ ਦੇ ਮੁੱਖ ਤੱਥ ਇਹ ਹਨ ਕਿ 21.12.2012 ਨੂੰ ਜਾਨਕੀ ਕੁਸ਼ਵਾਹ ਨਾਮ ਦੇ ਇੱਕ ਟਰੱਕ ਡਰਾਈਵਰ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ - ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ ਯਾਦਵ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਟਰੱਕ ਡਰਾਈਵਰ ਵੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸਦੇ ਟਰੱਕ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਮੱਸਿਆ ਆ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਸੀਤਾਪੁਰ ਪਿੰਡ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੈ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਉੱਥੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਭਰਾ ਮੰਗਲ ਵੀ ਆਪਣਾ ਟਰੱਕ ਲੈ ਕੇ ਉੱਥੇ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਲਜ਼ਾਮ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਹ ਟਰੱਕ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਵਿੱਚ ਰੁੱਝੇ ਹੋਏ ਸਨ ਤਾਂ ਸਵੇਰੇ 5 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਪਿੰਡ ਸੀਤਾਪੁਰ ਤੋਂ ਚਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਆਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਲੱਤਾਂ-ਬਾਹਾਂ ਨਾਲ ਕੁੱਟਿਆ ਅਤੇ 7300/- ਦੀ ਨਕਦੀ ਅਤੇ ਦੋ ਨੋਕੀਆ ਮੋਬਾਈਲ ਖੋਹ ਲਏ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ ਯਾਦਵ ਤੋਂ ਸਿਮ ਨੰਬਰ 9411955930 ਅਤੇ 7599256400, ਮੰਗਲ ਤੋਂ 19,000/- ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਜਾਨਕੀ ਕੁਸ਼ਵਾਹ ਤੋਂ 16,500/- ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਪਾਈਸ ਮੋਬਾਈਲ ਜਿਸਦਾ ਸਿਮ ਨੰਬਰ 8756194727 ਹੈ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਉਸ ਰੂਟ 'ਤੇ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ 7 ਤੋਂ 8 ਸਾਲ ਅਤੇ ਕਈ ਵਾਰ ਸੀਤਾਪੁਰ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਵੀ ਰਿਹਾ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਚਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀ ਉਸ ਦੇ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਵਾਲੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਮੁਲਜ਼ਮ ਟਿੰਕੂ ਸ਼ਰਮਾ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ 'ਅਧੀ' ਸੀ, ਦੂਜੇ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਬੰਦੂਕ ਰਵੀ ਸ਼ਰਮਾ ਸੀ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਨੇ। ਦੋ ਸਨ ਬਬਲੂ ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਭੁਰੇਰਾਏ। ਸਾਰੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਮੰਗਲ ਅਤੇ ਜਾਨਕੀ ਕੁਸ਼ਵਾਹ ਨੂੰ ਲੁੱਟਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਿੰਡ ਸੀਤਾਪੁਰ ਵੱਲ ਚਲੇ ਗਏ।

8.1 ਕਿ ਸਵੇਰੇ 6:30 ਵਜੇ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਗੋਰਾਘਾਟ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਦਾਤੀਆ ਵਿਖੇ ਗਿਆ ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ, ਜੋ ਕਿ 2012 ਦਾ ਅਪਰਾਧ ਨੰਬਰ 159 ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 394, 11/13 ਐਮ.ਪੀ.ਡੀ.ਵੀ.ਪੀ.ਕੇ. ਐਕਟ ਅਤੇ ਅਸਲਾ ਐਕਟ ਦੀ 25/27 ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਘਟਨਾ ਵਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਘਟਨਾ ਸਥਾਨ ਦਾ ਨਕਸ਼ਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਵੀ ਦਰਜ ਕੀਤੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਅਤੇ ਦੋ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਮੈਡੀਕਲ ਜਾਂਚ ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਹਸਪਤਾਲ ਦਤੀਆ ਭੇਜਿਆ, ਜਿੱਥੇ ਮੈਡੀਕਲ ਅਫ਼ਸਰ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਿੱਸਿਆਂ 'ਤੇ ਸੱਟਾਂ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਪਾਏ ਗਏ।

8.2 ਪੁਲਿਸ 27.01.2013 ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਘਰ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚੀ ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲੱਭ ਸਕੀ ਅਤੇ ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ ਚੜ੍ਹਾਈ ਦਾ ਪੰਚਨਾਮਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। 14.03.2013 ਨੂੰ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਚੀਫ਼ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਦਤੀਆ ਨੇ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 82 ਦੇ ਤਹਿਤ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ। ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ 16.04.2013 ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਲਈ. ਇਸ ਦੌਰਾਨ, 12.03.2013 ਨੂੰ, ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ, ਗਵਾਲੀਅਰ ਸਥਿਤ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ, ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ 159/2012 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਧਾਰਾ 394 ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਥਾਣਾ ਗੋਰਾਘਾਟ,

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਦਤੀਆ ਵਿਖੇ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। IPC, 11/13 M.P.D.V.P.K. ਐਕਟ ਅਤੇ ਅਸਲਾ ਐਕਟ ਦੀ 25/27 ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਹੈ।

9. ਇਹ ਕਿ, ਉਲਟ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ, ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਦੋਸ਼ੀ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾਉਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਰੁੱਧ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। . ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਫ਼ੌਜਦਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸ਼ੀਜੀ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫ਼ੈਸਲੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

10. ਦੋਸ਼ੀ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਅਤੇ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨਾ, ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 394, 11/13 M.P.D.V.P.K. ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ। ਐਕਟ ਅਤੇ ਆਰਮਜ਼ ਐਕਟ ਦੇ 25/27, ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

11. ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਐੱਸ.ਐੱਲ.ਪੀ.(ਸੀ.ਆਰ.ਐੱਲ.) ਨੰ. 9859/2013 ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਪੀਲ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਧਾਰਾ 307, 294 ਅਤੇ 34 ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਜੁਰਮ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਸਮੇਂ ਮੁਲਜ਼ਮ ਧਰੁਵ ਗੁਰਜਰ ਨੇ ਅਸਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ 'ਤੇ ਜਾਨੋਂ ਮਾਰਨ ਦੀ ਨੀਅਤ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਬਾਂਹ 'ਤੇ ਗੋਲੀ ਚਲਾ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਸਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਗੰਭੀਰ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਗੋਲੀਆਂ ਲੱਗੀਆਂ। ਉਸਦੇ ਸਰੀਰ ਦਾ, ਅਰਥਾਤ, ਮੱਥੇ 'ਤੇ, ਖੱਬੇ ਮੋਢੇ ਅਤੇ ਖੱਬੇ ਕੰਨ 'ਤੇ। ਇਹ ਘਟਨਾ 17.12.2012 ਨੂੰ ਵਾਪਰੀ ਸੀ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 161 ਦੇ ਤਹਿਤ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਕੇ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਸੀ। 18.12.2012 ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਸਾਮਾਨ ਵੀ ਜ਼ਬਤ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਮੈਡੀਕਲ ਸਬੂਤ ਵੀ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ। ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ, ਅਰਥਾਤ, ਰੋਹਿਤ ਗੁਰਜਰ ਨੂੰ 21.03.2013 ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇੱਥੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1, ਮੁੱਖ ਦੋਸ਼ੀ - ਅਸਲ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤਫ਼ਤੀਸ਼ ਦੌਰਾਨ, ਤੁਰੰਤ, ਅਸਲ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 - ਧਰੁਵ ਗੁਰਜਰ ਨੇ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ 5.4.2013 ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ। ਐਫਆਈਆਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ। ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੇ ਚੌਥੇ ਦਿਨ ਤੁਰੰਤ, 8.4.2013 ਦੇ ਅਣਗੌਲੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਐਫਆਈਆਰ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਅਤੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਐਫਆਈਆਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸ਼ੱਜੀ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ

ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕਿ "ਜਿੱਥੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਦੋਸ਼ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਿਸੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਵਿਅਰਥਤਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ, ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲਾ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਮਿਸ਼ਰਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

12. ਹੁਣ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਪੀਲ @ SLP(Crl.) ਨੰ. 9860/2013 ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਅਸਲ ਦੋਸ਼ੀ IPC ਦੀ ਧਾਰਾ 394, M.P.D.V.P.K. ਦੀ 11/13 ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਐਕਟ ਅਤੇ ਆਰਮਜ਼ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 25/27। ਇਹ ਘਟਨਾ 21.12.2012 ਨੂੰ ਵਾਪਰੀ ਦੱਸੀ ਗਈ ਸੀ। ਤੁਰੰਤ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਸਾਰੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਫਰਾਰ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਜਾਂਚ ਚੱਲ ਰਹੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਅਸਲ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੇ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਕੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ। 12.03.2013 ਨੂੰ ਅਤੇ ਐਫਆਈਆਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ। ਕਿ 14.03.2013 ਨੂੰ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਚੀਫ਼ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 82 ਦੇ ਤਹਿਤ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ। ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ 16.04.2013 ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਲਈ. ਕਿ, 15.03.2013 ਦੇ ਅਣਗੌਲੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਐਫਆਈਆਰ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ.

13. ਸ਼੍ਰੀ ਵਰੁਣ ਕੇ. ਚੋਪੜਾ, ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਨੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਦੋਵਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਧਾਰਾ 307 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਸਬੰਧਤ ਐਫਆਈਆਰਜ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, 294. ਅਤੇ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ 34 ਅਤੇ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ 394, ਐਮ.ਪੀ.ਡੀ.ਵੀ.ਪੀ.ਕੇ. ਦੀ 11/13. ਐਕਟ ਅਤੇ ਆਰਮਜ਼ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 25/27 ਕ੍ਰਮਵਾਰ।

13.1 ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਬੰਧਤ ਐਫਆਈਆਰਜ਼ ਨੂੰ ਮਸ਼ੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਝੌਤੇ/ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲਗਾਏ ਗਏ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ।

13.2 ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ

ਸਬੰਧਤ ਐਫਆਈਆਰਜ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧ ਸਮਾਜ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਨ ਅਤੇ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਨਿੱਜੀ ਝਗੜਿਆਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਸਨ।

13.3. ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਅੱਗੇ ਇਹ ਵੀ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਬੰਧਤ ਐਫਆਈਆਰਜ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸ਼ਿਜੀ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਗਲਤ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਹੈ/ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੀ ਕੋਈ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਇੱਕ ਅਜ਼ਮਾਇਸ਼ ਦੀ ਪੂਰੀ ਕਸਰਤ ਵਿਅਰਥ ਦੀ ਕਸਰਤ ਹੋਣੀ ਤੈਅ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਦਿੱਤੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਅਤੇ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਅਜੇ ਵੀ ਇਸਤਗਾਸਾ ਸਾਬਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹੋਰ ਗਵਾਹਾਂ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਅਤੇ/ਜਾਂ ਡਾਕਟਰੀ ਸਬੂਤ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਹੋਰ ਸਬੂਤਾਂ/ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਕਰਕੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੇਸ। ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਚੱਲ ਰਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਵੀ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਸਬੂਤ ਵੀ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਲਈ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸ਼ੀਜੀ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ।

13.4 ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਸ.ਐਲ.ਪੀ.(ਸੀ.ਆਰ.ਐਲ.) ਨੰਬਰ 9860/2013 ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਦੋਸ਼ੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਭਗੌੜੇ ਸਨ। ਅਪਰਾਧ ਅਤੇ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਚੀਫ਼ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਦਤੀਆ ਨੇ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 82 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ। ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ. ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਕਥਿਤ ਕਮਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 482 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੇ ਦਿਨ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ, ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਫਰਾਰ ਸਨ, ਦੋਸ਼ੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਹਲਫੀਆ ਬਿਆਨ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋ ਗਏ। , ਜੋ ਕਿ ਮਿਤੀ 9.2.2013 ਸਨ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਅਧੀਨ ਆਪਣੀਆਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਐਫਆਈਆਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਹਾਈ

ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਅਤੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਵਿਹਾਰ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ, ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧ ਸਮਾਜ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸਨ, ਅਰਥਾਤ, ਡਕੈਤੀ ਅਤੇ ਅਸਲਾ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਕੰਪਾਊਂਡੇਬਲ। ਆਪਣੀਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (2012) 10 SCC 303 ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਦੀਪਕ (2014) 10 SCC 285; ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਮਨੀਸ਼ (2015) 8 SCC 307; ਜੇ.ਰਮੇਸ਼ ਕਾਮਥ ਬਨਾਮ ਮੋਹਨਾ ਕੁਰੂਪ (2016) 12 SCC 179; ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਰਾਜਵੀਰ ਸਿੰਘ (2016) 12 SCC 471; ਪਰਬਤਭਾਈਆਹਿਰ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ (2017) 9 SCC 641; and2019 SCC ਔਨਲਾਈਨ SC 7, ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਕਲਿਆਣ ਸਿੰਘ, ਨੇ 4.1.2019 ਨੂੰ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 14/2019 ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ।

13.5 ਉਪਰੋਕਤ ਬੇਨਤੀਆਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਪਣੀਆਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸੰਬੰਧਿਤ ਐੱਫ.ਆਈ.ਆਰ.

14. ਇਸਦੇ ਉਲਟ, ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਹੈ।

14.1 ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਝਗੜਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਸੁਲਝਾਇਆ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਜਦੋਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪਾਇਆ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਧਾਰਾ 482 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸਹੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿਅਰਥ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਐਫਆਈਆਰਜ਼ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਆਪਣੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਜਤਿੰਦਰ ਰਘੂਵੰਸ਼ੀ ਬਨਾਮ ਬਬੀਤਾ ਰਘੂਵੰਸ਼ੀ (2013) 4 SCC 58 ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਨੀਤਾ ਮਾਰੀਆ ਡਾਇਸ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ (2018) 3 SCC 290; ਅਤੇ ਮਾਨਵ ਅਧਿਕਾਰ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (2018) 10 SCC 443 ਲਈ ਸੋਸ਼ਲ ਐਕਸ਼ਨ ਫੋਰਮ।

14.2 ਉਪਰੋਕਤ ਬੇਨਤੀਆਂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

15. ਲੰਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਬੰਧਤ ਧਿਰਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖੇ ਹੋਏ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ।

16. ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਅਧੀਨ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਨੇ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 307, 294 ਅਤੇ 34 ਅਤੇ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ 394, ਐਮਪੀਡੀਵੀਪੀਕੇ ਦੇ 11/13 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਐਫਆਈਆਰਜ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਅਤੇ ਆਰਮਜ਼ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 25/27 ਕ੍ਰਮਵਾਰ, ਸਿਰਫ਼ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਏ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ। ਕਿ ਸ਼ੀਜੀ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਸਮਝੌਤਾ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਸਟੈਂਡ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸਜ਼ਾ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਿਸੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿਅਰਥ ਹੋਵੇਗੀ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਬੰਧਤ ਐਫਆਈਆਰਜ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

16.1 ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਤੱਥ 'ਤੇ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 320 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧ ਗੈਰ-ਕੰਪਾਊਂਡੇਬਲ ਅਪਰਾਧ ਸਨ। ਅਣਗੌਲੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ, ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕੇਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਵਿਚਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਣਉਚਿਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ, ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਧਾਰਾ 482 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸਬੰਧਿਤ ਐਫਆਈਆਰਜ਼ ਨੂੰ ਮਸ਼ੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਨਿੱਜੀ ਜਾਂ ਨਿੱਜੀ ਗਲਤ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਗਲਤ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਿਚਕਾਰ ਫਰਕ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਵਿਕਰਮ ਅਨੰਤਰਾਏ ਦੋਸ਼ੀ, (2014) 15 SCC 29 ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ, ਧਾਰਾ 482 Cr.P.C. ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਮੁੱਖ ਫਰਜ਼ ਹੈ। ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ, ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਜ਼ੋਰ ਅਤੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਸਾਰੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਸਕੈਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਜੱਜ ਦਾ ਤਜਰਬਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਕਤ ਅਨੁਭਵ ਨੂੰ ਸਾਵਧਾਨੀ, ਸਾਵਧਾਨੀ, ਸੰਜੀਦਗੀ ਅਤੇ ਦਲੇਰੀ ਨਾਲ ਸਮਝਦਾਰੀ ਨਾਲ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਸਹੀ ਪਰਿਪੇਖ ਵਿੱਚ ਘੋਖਣ ਲਈ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਦੁੱਖ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਮਸ਼ੀਨੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ, ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 307, 294 ਅਤੇ 34 ਅਤੇ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ 394, ਐਮ.ਪੀ.ਡੀ.ਵੀ.ਪੀ.ਕੇ. ਦੇ 11/13 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ

ਦੁਆਰਾ ਸਬੰਧਤ ਐਫਆਈਆਰਜ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ। ਐਕਟ ਅਤੇ ਆਰਮਜ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 25/27 ਕ੍ਰਮਵਾਰ, ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਇੱਕ ਕੈਟੇਨਾ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਉਲਟ ਹੈ।

16.2 ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਪੈਰਾ 61 ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਮੰਨਿਆ ਹੈ:

"61. ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਤੋਂ ਜੋ ਸਥਿਤੀ ਉਭਰਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ: ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਐਫਆਈਆਰ ਜਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਮਿਸ਼ਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਅਤੇ ਵੱਖਰੀ ਹੈ। ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 320 ਦੇ ਤਹਿਤ। ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਕੋਈ ਵਿਧਾਨਕ ਸੀਮਾ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਵਿਆਪਕ ਸੰਪੂਰਨਤਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ: (i) ਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਤ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਜਾਂ (ii) ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਕਿਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਜਾਂ ਐਫਆਈਆਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਅਪਰਾਧੀ ਅਤੇ ਪੀੜਤ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਇਹ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਕੋਈ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮਾਨਸਿਕ ਵਿਗਾੜ ਦੇ ਘਿਨਾਉਣੇ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰ ਅਪਰਾਧ ਜਾਂ ਕਤਲ, ਬਲਾਤਕਾਰ, ਡਕੈਤੀ ਆਦਿ ਵਰਗੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਚੁਕਵੇਂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਭਾਵੇਂ ਪੀੜਤ ਜਾਂ ਪੀੜਤ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧੀ ਨੇ ਝਗੜੇ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਲਿਆ ਹੋਵੇ। ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧ ਨਿੱਜੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਅਤੇ ਸਮਾਜ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕੂ ਕਾਨੂੰਨ ਵਰਗੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੀੜਤ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧੀ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਸਮਝੌਤਾ ਜਾਂ ਉਸ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜਨਤਕ ਸੇਵਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧ, ਆਦਿ; ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਪਰ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੀਵਾਨੀ ਸਵਾਦ ਵਾਲੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਖੜੇ ਹਨ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਪਾਰਕ, ਵਿੱਤੀ, ਵਪਾਰਕ, ਸਿਵਲ, ਭਾਈਵਾਲੀ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਜਾਂ ਦਾਜ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਅਪਰਾਧਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਅਪਰਾਧ, ਆਦਿ ਜਾਂ ਪਰਿਵਾਰਕ ਝਗੜੇ ਜਿੱਥੇ ਗਲਤ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਿੱਜੀ ਜਾਂ ਨਿੱਜੀ ਸੁਭਾਅ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੂਰੇ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਹੱਲ

ਕਰ ਲਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਇਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਸਦੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਅਪਰਾਧੀ ਅਤੇ ਪੀੜਤ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਅਤੇ ਧੁੰਦਲੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕੇਸ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਨਾਲ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਪੀੜਤ ਨਾਲ ਪੂਰਾ ਅਤੇ ਮੁਕੰਮਲ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕੇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਉਸ ਨਾਲ ਜ਼ੁਲਮ ਅਤੇ ਪੱਖਪਾਤ ਅਤੇ ਅਤਿਅੰਤ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਾ ਅਨੁਚਿਤ ਜਾਂ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਦੇ ਉਲਟ ਹੋਵੇਗਾ ਜਾਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਾ ਪੀੜਤ ਅਤੇ ਪੀੜਤ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਝੌਤਾ ਅਤੇ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਗਲਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਕੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਤ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਇਹ ਉਚਿਤ ਹੈ ਕਿ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕੇਸ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਪਰੋਕਤ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਤਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੋਵੇਗੀ। ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ।"

16.3 ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (2014) 6 SCC 466 ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪੈਰਾ 29 ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਚੋੜ ਦਿੱਤਾ:

"29. ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਸੀਂ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਤੈਅ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਵਿਵਹਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਅਧੀਨ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ:

29.1. ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸ ਸ਼ਕਤੀ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 320 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਮਿਸ਼ਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਸਮਝੌਤਾਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਜਿੱਥੇ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸੰਜਮ ਅਤੇ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

29.2. ਜਦੋਂ ਧਿਰਾਂ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਕ ਕਾਰਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੋਵੇਗਾ:

(i) ਨਿਆਂ ਦਾ ਅੰਤ, ਜਾਂ

(ii) ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ। ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਦੋ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ 'ਤੇ ਇੱਕ ਰਾਏ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ।

29.3. ਅਜਿਹੇ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਾਨਸਿਕ ਵਿਗਾੜ ਦੇ ਘਿਨਾਉਣੇ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰ ਅਪਰਾਧ ਜਾਂ ਕਤਲ, ਬਲਾਤਕਾਰ, ਡਕੈਤੀ ਆਦਿ ਵਰਗੇ ਅਪਰਾਧ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧ ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਨਿੱਜੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਉੱਤੇ ਗੰਭੀਰ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕੂ ਕਾਨੂੰਨ ਵਰਗੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧ ਜਾਂ ਉਸ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਪੀੜਤ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧੀ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਝੌਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

29.4. ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਜਿਹੜੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕੇਸ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿਵਲ ਚਰਿੱਤਰ ਵਾਲੇ ਹਨ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਪਾਰਕ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਵਿਆਹੁਤਾ ਸਬੰਧਾਂ ਜਾਂ ਪਰਿਵਾਰਕ ਝਗੜਿਆਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਝਗੜਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਸੁਲਝਾ ਲੈਣ।

29.5. ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਅਤੇ ਧੁੰਦਲੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਨਾਲ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਜ਼ੁਲਮ ਅਤੇ ਪੱਖਪਾਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਉਸ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਹੋਵੇਗੀ। .

29.6. ਧਾਰਾ 307 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਘਿਨਾਉਣੇ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਰਾਧ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਇਕੱਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਆਰਾਮ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਐਫਆਈਆਰ ਵਿੱਚ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 307 ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ ਆਇਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਲਈ ਇਹ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਧਾਰਾ 307 ਆਈਪੀਸੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਬੂਤ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਜੋ ਜੇਕਰ ਸਾਬਤ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਧਾਰਾ 307 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ ਸਾਬਤ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਮੰਤਵ ਲਈ, ਸੱਟ ਲੱਗਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ, ਕੀ ਅਜਿਹੀ ਸੱਟ ਸਰੀਰ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ/ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਅੰਗਾਂ 'ਤੇ ਲੱਗੀ ਹੈ, ਵਰਤੇ ਗਏ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ, ਆਦਿ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਜਾਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਪੀੜਤ ਦੁਆਰਾ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਕ ਕਾਰਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਦੀ

ਮਜ਼ਬੂਤ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਜਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦੂਰ ਅਤੇ ਧੁੰਦਲੀ ਹੈ। ਪਹਿਲੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਪੂਰਨ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜੁਰਮ ਨੂੰ ਮਿਸ਼ਰਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇਕਸੁਰਤਾ ਪੈਦਾ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਸਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

29.7. ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਕੀ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਨਿਪਟਾਰੇ ਦਾ ਸਮਾਂ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਭੂਮਿਕਾ ਅਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਕਥਿਤ ਕਮਿਸ਼ਨ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਮਲਾ ਅਜੇ ਜਾਂਚ ਅਧੀਨ ਹੈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ/ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਉਦਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਅਜੇ ਜਾਂਚ ਜਾਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ ਪੱਤਰ ਵੀ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਿਹੜੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਆਇਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਪਰ ਸਬੂਤ ਅਜੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣੇ ਹਨ ਜਾਂ ਸਬੂਤ ਅਜੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਪੜਾਅ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਅਨੁਕੂਲ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਉਦਾਰਤਾ ਦਿਖਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਉਪਰੋਕਤ ਹਾਲਾਤਾਂ/ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਜਿੱਥੇ ਇਸਤਗਾਸਾ ਗਵਾਹੀ ਲਗਭਗ ਮੁਕੰਮਲ ਹੈ ਜਾਂ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਾਮਲਾ ਬਹਿਸ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਹੈ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਅਧੀਨ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਗੁਰੇਜ਼ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਉਹ ਕੇਸ ਦਾ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਸਕੇ ਅਤੇ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਸਕੇ ਕਿ ਕੀ ਧਾਰਾ 307 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਮਲਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਹੈ, ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਿਰਫ਼ ਸਮਝੌਤਾ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਪਰਾਧੀ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਧਾਰਾ 307 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਘਿਨਾਉਣੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਬਖਸ਼ਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

16.4 ਪਰਬਤਭਾਈ ਅਹੀਰ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਧਾਰਾ 482 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅੰਦਰੂਨੀ

ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਐਫਆਈਆਰ/ਸ਼ਿਕਾਇਤ/ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਇੱਕ ਕੈਟੇਨਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਪ੍ਰਸਤਾਵਾਂ ਦਾ ਸਾਰ ਦਿੱਤਾ:

"(1) ਧਾਰਾ 482 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਜਾਂ ਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਤ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਨਵੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਕੇਵਲ ਉਹਨਾਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਜੋ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹਨ।

(2) ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਮੰਗ ਕਿ ਅਪਰਾਧੀ ਅਤੇ ਪੀੜਤ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਮੰਗ ਦੇ ਸਮਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇੱਕ ਜੁਰਮ ਨੂੰ ਮਿਸ਼ਰਤ ਕਰਨ ਦਾ. ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਮਿਸ਼ਰਤ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਧਾਰਾ 320 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 482 ਅਧੀਨ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਜੁਰਮ ਗੈਰ-ਕੰਪਾਊਂਡੇਬਲ ਹੋਵੇ।

(3) ਇੱਕ ਰਾਏ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਕਿ ਕੀ ਧਾਰਾ 482 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਇਹ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਰੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਂਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

(4) ਜਦੋਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾਲ ਘੇਰਾ ਅਤੇ ਭਰਪੂਰਤਾ ਹੈ, ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ

(i) ਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਤ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਜਾਂ

(ii) ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ।

(5) ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਿ ਕੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਜਾਂ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪਰਾਧੀ ਅਤੇ ਪੀੜਤ ਨੇ ਝਗੜੇ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ 'ਤੇ ਘੁੰਮਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

(6) ਧਾਰਾ 482 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਘਿਨਾਉਣੇ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰ ਅਪਰਾਧਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਨਸਿਕ ਵਿਗਾੜ ਜਾਂ ਕਤਲ, ਬਲਾਤਕਾਰ ਅਤੇ ਡਕੈਤੀ ਵਰਗੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਪੀੜਤ ਜਾਂ ਪੀੜਤ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਝਗੜੇ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਲਿਆ ਹੋਵੇ।

ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧ, ਸੱਚਮੁੱਚ, ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਪਰ ਸਮਾਜ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਗੰਭੀਰ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਦੇ ਓਵਰਰਾਈਡ ਤੱਤ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ।

(7) ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਗੰਭੀਰ ਅਪਰਾਧਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਜਾਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਤੱਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਪੈਮਾਨੇ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਤੱਕ ਨਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ।

(8) ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲੇ, ਜੋ ਕਿ ਵਪਾਰਕ, ਵਿੱਤੀ, ਵਪਾਰਕ, ਭਾਈਵਾਲੀ ਜਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿਵਲ ਫਲੇਵਰ ਵਾਲੇ ਸਮਾਨ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਚਿਤ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

(9) ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਵਿਵਾਦ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋਣ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਨਾਲ ਜ਼ੁਲਮ ਅਤੇ ਪੱਖਪਾਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ

(10) ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਸਤਾਵ (8) ਅਤੇ (9) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਿਧਾਂਤ ਵਿੱਚ ਅਜੇ ਵੀ ਇੱਕ ਅਪਵਾਦ ਹੈ। ਰਾਜ ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਭਲਾਈ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਆਰਥਿਕ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਨਿਜੀ ਵਿਵਾਦਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਿਰਫ਼ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ ਜਾਇਜ਼ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿੱਥੇ ਅਪਰਾਧੀ ਕਿਸੇ ਵਿੱਤੀ ਜਾਂ ਆਰਥਿਕ ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂ ਕੁਕਰਮ ਦੇ ਸਮਾਨ ਗਤੀਵਿਧੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਵਿੱਤੀ ਜਾਂ ਆਰਥਿਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ 'ਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਐਕਟ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਸੰਤੁਲਨ ਵਿੱਚ ਤੋਲਣਗੇ। 16.5 ਮਨੀਸ਼ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ, ਜਦੋਂ ਇਹ ਧਾਰਾ 307, 294 ਅਤੇ 34 ਆਈਪੀਸੀ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਪੀਲ @ SLP(Crl.) ਨੰ.) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਮਿਸ਼ਰਤ ਕਰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦੀ ਗੱਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। 9859/2013) ਅਸਲਾ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 25 ਅਤੇ 27 ਦੇ ਨਾਲ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਪੀਲ @ SLP(Crl.) ਨੰ. 9860/2013 ਵਿੱਚ), ਕਲਪਨਾ ਦੇ ਬਿਨਾਂ, ਕੀ ਇਸਨੂੰ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਪਾਰਟੀਆਂ ਸਰਲ. ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧ ਸਮਾਜ 'ਤੇ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਦੋਸ਼ੀ ਧਾਰਾ 307, 294 ਦੇ ਨਾਲ ਧਾਰਾ 34 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਆਰਮਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਅਤੇ 27 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਰਾਧ ਹਨ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਬੇਗੁਨਾਹੀ ਦਾ ਮੁਜ਼ਾਹਰਾ ਕਰ ਕੇ ਬੇਖੌਫ ਬਾਹਰ ਆ ਗਏ।

16.6 ਦੀਪਕ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 307 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਗੈਰ-ਸਮਝੌਤਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 307 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਆਪਸੀ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਝਗੜਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਹੈ। ਸਮਾਜ, ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਲਿਆਣ ਸਿੰਘ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਤਾਜ਼ਾ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਹੈ।

17. ਹੁਣ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਇੱਥੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ। ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ, ਵਿਵਾਦ ਇੱਕ ਵਿਆਹੁਤਾ ਝਗੜਾ ਸੀ, ਅਤੇ/ਜਾਂ ਵਿਵਾਦ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿਵਲ ਝਗੜੇ ਦਾ, ਅਤੇ/ਜਾਂ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਜਿੱਥੇ ਗਲਤ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਿੱਜੀ ਜਾਂ ਨਿੱਜੀ ਹੈ।

18. ਹੁਣ ਤੱਕ ਸ਼ੀਜੀ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਸਬੰਧਤ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰਜ਼ ਨੂੰ ਇਹ ਦੇਖ ਕੇ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੀ ਕੋਈ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ/ਜਾਂ ਅਗਲਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਵਿਅਰਥਤਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਭਿਆਸ ਹੋਵੇਗਾ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਐਫਆਈਆਰਜ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮੌਜੂਦ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨਾਲ ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਹਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ, ਉੱਥੇ ਕੋਈ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਅਨੁਮਾਨਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਕਈ ਵਾਰ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਜਲਦੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਅਜੇ ਵੀ ਠੋਸ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਗਵਾਹਾਂ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਬੂਤ/ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਕੇ ਦੋਸ਼ ਸਾਬਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਵਿਵਾਦ ਵਪਾਰਕ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ / ਜਾਂ ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸ਼ੀਜੀ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਿਵਲ ਝਗੜੇ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਸੀ, ਜਿਸਦਾ ਝਗੜਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ, 'ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰਤਾ ਜਿੱਥੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੈ... ਇੱਕ ਵਿਅਰਥ ਅਭਿਆਸ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸਦਾ ਕੋਈ ਉਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਪਰੋਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ 'ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕਥਿਤ ਦੋ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨਾਲ ਨੇੜਿਓਂ ਸਬੰਧਤ

ਸਨ, ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਸੰਸਕਰਣ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ', ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ 'ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਖਾਲੀ ਰਸਮੀਤਾ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 482 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਫਾਲਤੂ ਅਭਿਆਸ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਪੈਰਾ 18 ਵਿੱਚ, ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

“18. ਅਜਿਹਾ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਜੋੜਨ ਵਿੱਚ ਕਾਹਲੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 482 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਭਰਪੂਰਤਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਲਈ ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪੂਰੀ ਸਾਵਧਾਨੀ ਅਤੇ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੇ। ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਚੌੜਾਈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ ਅਤੇ ਕੇਵਲ ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਾ ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਾਨੂੰਨ. ਧਾਰਾ 482 ਅਧੀਨ ਸੱਤਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਗਿਣਨਾ ਸਾਡੇ ਲਈ ਨਾ ਤਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਚਿਤ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਹ ਕਹਿਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਤ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਸ ਨੂੰ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨ ਸਕਦੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਇੱਕ ਢੁਕਵਾਂ ਕੇਸ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

18.1 ਇਸਲਈ, ਉਕਤ ਫੈਸਲਾ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਮੂਲ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਿਵਲ ਵਿਵਾਦ ਹੈ; ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ; ਕਿ ਜੁਰਮ ਸਮਾਜ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਇਸ ਦਾ ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ; ਝਗੜਾ ਇੱਕ ਪਰਿਵਾਰਕ/ਵਿਆਹੁਤਾ ਝਗੜਾ ਹੈ ਆਦਿ। ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਾ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧ ਬਹੁਤ ਗੰਭੀਰ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰ ਅਪਰਾਧ ਹਨ, ਜਿਸਦਾ ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 307 ਆਈਪੀਸੀ ਅਤੇ ਆਰਮਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ 25/27 ਆਦਿ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ। ਇਸ ਲਈ, ਸੰਬੰਧਿਤ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ

ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮਸ਼ੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਬੰਧਤ ਐਫਆਈਆਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਇਹ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਸਮਝੌਤਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੀ ਕੋਈ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ/ ਜਾਂ ਅਗਲਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਵਿਅਰਥ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਭਿਆਸ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸ਼ੀਜੀ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਕੇਸ ਦੇ ਸਬੰਧਤ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਬਿਨਾਂ ਮਸ਼ੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। 18.2 ਨਹੀਂ ਤਾਂ, SLP(Crl.) ਨੰਬਰ 9860/2013 ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਅਪੀਲ ਦੇ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਐਫਆਈਆਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ 21.12.2012 ਨੂੰ ਹੋਏ ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਐਫਆਈਆਰ 21.12.2012 ਨੂੰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ੀ ਫਰਾਰ ਸਨ।ਲਗਭਗ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅਰਸੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ, ਭਾਵ, 12.03.2013 ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਚੀਫ਼ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 82 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ। ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਖਿਲਾਫ 14.03.2013 ਨੂੰ ਸੀ. ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਦੋਸ਼ੀ ਮਿਤੀ 09.02.2013 ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਅਤੇ ਦੋ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਹਲਫੀਆ ਬਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 15.03.2013 ਨੂੰ ਐਫਆਈਆਰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ, ਯਾਨੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅੰਦਰ। . ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਵੀ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਗੰਭੀਰ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਕਈ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਧਾਰਾ 482 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਅਧੀਨ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਐੱਫ.ਆਈ.ਆਰ./ਸ਼ਿਕਾਇਤ/ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਕ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੋਣਗੇ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਚੌਕਸ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਧਾਰਾ 482 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਉਪਰੋਕਤ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਹੈ।

19. ਉਪਰੋਕਤ ਅਤੇ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਅਪੀਲਾਂ ਸਫਲ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸਬੰਧਤ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ./ਜਾਂਚ/ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਪਟਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਦਿਵਿਆ ਪਾਂਡੇ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Tarun Mehra

Advocate